

Ұлттық тәрбиенің мақсаты өзіне тән құндылықтары, көзқарастары, қызметі мен мінез-құлқының уәждері бар Қазақстан азаматы мен патриотының жеке басын қалыптастыру үшін жағдайлар жасау болып табылады.

Бұл мақсат білім алушылардың оқу сабақтары мен сабақтан тыс өмірін біріктіре отырып, бүкіл педагогикалық процесті қамтиды. Мақсатқа жету келесі міндеттерді шешу арқылы мүмкін болады:

- жаңа ақпараттық технологиялар негізінде азаматтық-патриоттық тәрбиенің нысандары мен әдістерін дамыту;
- оқушылардың жауапкершілігін, азаматтық белсенділігін, өзін-өзі жүзеге асыруға деген ұмтылысын қалыптастыру;
- толеранттылыққа тәрбиелеу;
- азаматтық борыш сезімін қалыптастыру;
- Отанға деген сүйіспеншілік сезімін, оның тарихын, мәдениетін, дәстүрлерін, қоғамдық өмір нормаларын құрметтеуді қалыптастыру;
- мемлекеттік рәміздерге (Әнұран, Ту, Елтаңба) құрмет көрсетуге тәрбиелеу.

Мектептегі азаматтық-патриоттық тәрбие-бұл оқушыларды демократиялық қоғам жағдайында жұмыс істеуге және өзара әрекеттесуге, құқықтар мен міндеттерді іске асыруға, сондай-ақ өзінің саяси, моральдық және құқықтық таңдауы үшін, өмірлік жетістікке жету үшін өз қабілеттерін барынша дамыту үшін жауапкершілікті нығайтуға дайындаудың мақсатты, адамгершілікке негізделген процесі.

Азаматтық-патриоттық тәрбие бойынша жұмыс оқу сабақтарын ұйымдастыру, сыныптан тыс және сабақтан тыс жұмыстарды жүргізу арқылы жүзеге асырылады.

Мемлекеттік рәміздерді зерттеуге ерекше көңіл бөлінеді. Мемлекеттік рәміздерге құрметпен қарауға тәрбиелеу мақсатында:

- "Тәуелсіз Қазақстанның рәміздері", "Қазақстанды өз жүрегіңде алып жүру", "ҚР Мемлекеттік рәміздері" сынып сағаттары;
- "Мемлекеттік рәміздерді білесің бе?" сауалнама
- жас ұрпақты қазақстандық патриотизм рухында тәрбиелеу бойынша әңгімелер;

Мектептің фойесінде, кітапханада, тарих, алғашқы әскери дайындық кабинетінде, бастауыш сынып, қазақ тілі мен әдебиеті кабинеттерінде ҚР Мемлекеттік рәміздері ұсынылған. Әр дүйсенбі сайын бірінші сабақта, салтанатты іс-шараларда ҚР Әнұраны орындалады. Барлық іс-шаралар азаматтық өзін-өзі тануды, оң қарым-қатынастар мен құндылықтарды қалыптастыруда ҚР Мемлекеттік рәміздерінің мәнін игеру бойынша мақсатты жүйелі жұмысты көрсетеді.

Оқушылардың жеке басын қалыптастыру мен дамытуда мектеп "Рухани жаңғыру" бағдарламасын іске асыруда жетекші рөл атқарады. Мектеп "Рухани жаңғыру" бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірледі, оған "тәрбие және білім" кіші бағдарламасының базалық бағыттары бойынша іс-шаралар кіреді, оған "өлкетану", бағыты кіреді.

"Рухани жаңғыру" бағдарламасын іске асыру шеңберінде мынадай маңызды іс-шаралар өткізіледі:

- "Болашаққа бағдар-Рухани жаңғыру" ақпараттық сағаты;
- "Рухани жаңғыру-ұрпақ тәрбиесі басталады" дөңгелек үстелі, "Менің елімнің атаулы күндері"; "Мен патриотпын".

- "Қазақстан рәміздері", "туған өлке-барлығының негізі" сынып сағаттары

- "Қазақстан-біздің ортақ үйіміз", "Қазақстанның рухани мұрасы";

- "Туған жерім" тақырыптық кітап көрмесін ұйымдастыру;

- "Туған жер" жобасы аясында туған қаламыздағы мұражайға экскурсиялық сапар;

- "Оқу мектебі" жобасын ұйымдастыру.

Патриотизм өз жеріне, ауылына, кіші Отанына деген сүйіспеншіліктен басталады.

Мектептегі оқушылардың азаматтық-патриоттық тәрбиесі қазіргі заманғы талаптарға сәйкес келеді және жалпы тәрбие процесінің негізгі бөлігі болып табылады.

Тәрбие жұмысының дамуы көбінесе сынып жетекшілерінің әдістемелік бірлестігі жұмысының тиімділігіне байланысты.

Сынып жетекшілерінің ӘБ мақсаты: балаларда адамгершілік, құқықтық және азаматтық мәдениетті, салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша жұмыстың тиімділігін арттыру үшін сынып жетекшісінің қызметіндегі тәрбие нысандары мен әдістерін жетілдіру.

Тәрбие жоспарлары мен бағдарламалары жасалды, сынып жетекшілерінің жұмысы, сынып ұжымдарының қызметі құрылды. Сынып жетекшілерінің жұмыс жоспарына тәрбие міндеттерін шешуге ықпал ететін, тәрбие мен әлеуметтік бейімделу деңгейін арттыратын нақты іс-шаралар енгізілген. Сынып жетекшілері жоспарланған педагогикалық нәтижеге қол жеткізуге мүмкіндік беретін заманауи білім беру технологияларын пайдаланады: тұлғаға бағытталған; білім алушылардың жеке басын өзін-өзі дамыту технологиясы; мәдениеттер диалогы және сыни ойлау технологиясы.

Тәрбие жұмысының жай күйі ӘБ сынып жетекшілерінің отырыстарында қаралады:

- сынып жетекшілерінің оқу жылындағы жұмысын талдау. Мектептің міндеттері, тәрбие жұмысының бағыттары;

- тәрбие жұмысының жоспарын құру бойынша ұсыныстар, сынып жетекшісінің функционалдық міндеттері;

- тәжірибеге жаңа тәрбие технологияларын енгізу;

- сынып жетекшілерінің құқық бұзушылықтың, қараусыздықтың алдын алу бойынша жұмысы, СӨС насихаттау, балаларды сабақтан тыс уақытта жұмыспен қамту;

- мектептегі патриоттық тәрбие;

- оқушылар арасында аутодеструктивтік пен тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу бойынша жұмыс;

- Мектептегі құқықтық тәрбие-оқушылардың құқықтық мәдениетін

қалыптастырудың шарты ретінде, олардың адам құқықтары мен бостандықтарының ең жоғары құндылығын түсінуі";

- "Рухани жаңғыру" аясындағы тәрбие іс-шаралары;
- тәрбие процесінің қажетті шарты ретінде отбасы мен мектептің өзара іс-қимылы;
- экстремизм мен терроризмнің алдын алу;
- оқушылардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымын қалыптастыру.

2023-2024 оқу жылында мектептегі тәрбие жұмысы Жоғары оқу орындарынан басқа білім беру ұйымдарына арналған «Біртұтас тәрбие бағдарламасын» бекіту туралы Қазақстан Республикасы Оқу – ағарту министрлігінің 2023 жыл 19 қыркүйек № 294 бұйрығын негізге ала отырып жұмыс жасады. «Біртұтас тәрбие бағдарламасы» негізінде мектепшілік жұмыс жоспары құрылып, бекітілді. «Біртұтас тәрбие бағдарламасы» басты мақсаты: жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды бойына сіңірген ұрпақ тәрбиелеу болып табылады. Осы мақсатқа жету аясында бағдарлама басты құндылықтарды үшке бөлген. Олар: ұлттық мүдде, ар-ұят, талап. Ұлттық мүдде – Отаншыл, намысшыл, ел тарихын қадірлейтін ұрпақ тәрбиелеу барысында мектебімізде дәстүрлі, жыл сайын ақпан айында Ауғаныстан жерінде болған соғыс ардагерлерімен кездесу, дөңгелек стол ұйымдастыру қолға алынған. Ардагерлер өздерінің бастарынан кешкен оқиғалармен бөлісіп қана қоймай, Отан алдындағы борышты өтеу – әр азаматтың парызы екендігін айтады. Сондай-ақ, осы кездесулердің соңы мектептегі «Қазақша күрес» үйірмесіне қатысушылардың сайысымен ұласады. Ардагерлер жас күрсекерлердің ойынына төреші болып, бағыт-бағдар беріп отырады. «Қазақша күрес» үйірмесіне қатысушылардың саны жылдан жылға ұлғайып отыр.

Ел тарихын тану мақсатында мектебіміздің бірінші қабатында «Туған ел - тұғырың» атты стенд орныластырылған. Онда орталық Қазақстандағы қасиетті жерлердің суреттері қойылған. Атап айтсақ: Бектауата шатқалы, Ақсораң тау, Ұлытау таулары және басқа да жерлер. Сонымен бірге, мектепте әр тоқсан сайын «Жеті атаңды білесің бе?» атты сыныптан тыс тәрбие сағаттарын өткізу қолға алынған. Онда оқушылар өз үйлеріндегі шежірені мектепке алып келіп, аталармен, әкелерімен бірге қорғайды. Жеті атаны білудің адам өміріне маңызын ажырату барысында мектебіміздің ардегер ұстаздарымен де бірнеше кездесулер өткізілді.

Келесі басты құндылық – Ар-ұят. Осы бөлімнің басты мақсаты: адалдықты жоғары бағалайтын, жауапкершілікті сезінетін, ата-анасын қадірлейтін, сыныптастарын, достарын сыйлайтын, үлкенге-ізет, кішіге -құрмет көрсететін ұрпақ тәрбиелеу болып табылады. Сол мақсат аясында мектебімізде оқушылардың жауапкершілігін, өзіне сенімділігін оятатын мектеп Парламенті жұмыс жасайды. Жұмыс жоспары құрылған. Мектеп парламенті мектептің белсенді оқушыларынан құрылған. Оқуда да, тәртіпте де алда болу, қазақтың бойындағы ерекше қасиет «Ұят болады» - деген сөздің маңынасын толық түсінетін оқушылардың санын арттыру және басқа да оқушыларға үлгі болу.

Республикалық «Досбол - Laik» жобасына да мектеп Парламенті

оқушылары атсалыса қатысты. Бірнеше қалалық және мектепшілік іс-шаралар өтті. «Мен досыммен мақтанамын» деген пікірсайыста оқушылардың «адал бос пен амал бос» айырмашылықтарын ажырата отырып, өмірлік мысал келтіргендері өте көп болды. Қазіргі таңда адал дос табудың өте қиын екендігін тиге тиек етті.

Ата-ана алдындағы жауапкершілікті балада сезіне білу үшін бірінші бала ата-ана орнында бола білу керек. Сондай мерекелердің бірі «Еңбек күні». Бұл күні оқушылар өз ата-аналарының жұмыс орындарымен танысады. Мектептегі дәстүрлі «Ата-ананың жұмыс орнындағы 10 күн» жобасында да оқушылар өз ата-аналарының жұмыс орнымен танысып қана қоймай, ондағы қиыншылықтарды өздері көріп қайтады.

Сонымен бірге, «Ы.Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектебі» КММ бірнеше қалалық колледждермен Келісім шартқа отырған. Олар: «Балқаш сервис колледжі» КМҚК, «ҚР Халық қаһарман Р.Қошқарбаев атындағы Балқаш техникалық колледж» КМҚК, «қазақмыс корпорациясының Политехникалық колледжі» ЖМ, «Ә.Мусин атындағы Балқаш гуманитарлы-техникалық колледжі» КМҚК, «Балқаш медициналық колледжі» КМҚК, ТОО «Сары Казна». Онда жыл бойы 8,9,10-сынып оқушылары осы колледждерге кәсіби сынамааларға барып, колледж өмірімен танысып қайтады.

Балқаш қаласы медициналық колледжінің ұйымдастыруымен өткен кәсіби сынамада оқушыларға медицина мамандықтарымен, колледжге түсу шарттарымен таныстырды. Колледж студенттері алғашқы көмек көрсету жолдарын, адамның қан қысымын өлшеу алгоритмін көрсетті. Алған ақпараттарын зерделеу үшін оқушыларға буклеттер таратылды.

Р.Қошқарбаев атындағы техникалық колледжінің ұйымдастыруымен өткен кәсіби сынамада колледж оқытушылары мен студенттері дәнекерлеу, көпір краны машинисті, құрылыс шеберханаларын көрсетіп, таныстырды. Оқушылар тәжірибелік жұмыстарға қатысып, мамандықтарға өз қызығушылықтарын білдірді.

"Коунрад мыс компаниясы" ЖШС кәсіпорнына өндірістік саяхат жасады. Аталған өндіріс мыс өнімдерін шығаратын отандық кәсіпорын болып табылады. Өндірісте оқушыларға кәсіпорынның тарихы, қызметі, міндеттері, қойылатын талаптар туралы теориялық сабақтар және техникалық қауіпсіздік шаралары жөнінде түсіндірме жұмыстары бейнеролик арқылы жүргізілді. Сонымен қатар бұл саладағы сұранысқа ие мамандықтармен жақын танысты. Өндірістегі эколог маман өңірдегі экология мәселесі қаншалықты маңызды екенін оқушыларға түсіндіріп өтті. Кәсіпорынның негізгі мақсаты үйінділерден мысты тиімді өндіру және алынған шикізатты өңдеу арқылы дайын өнім (катодты мыс) алу, осы мысты алу процесін кәсіпорын маманы тәжірибелік жұмыс жасау арқылы көрсетті.

Мысты электролиздеу бөлімше цехына шығу үшін арнайы желеткелер мен бас киімдер берілді. Оқушылар цехқа барып, қалай мыс шығарылатынын және әртүрлі мамандық иелерінің қалай жұмыс істеп жатқанын көрді. Кәсіпорынға саяхаттап барған оқушылар ерекше әсермен қайтты.

Сондай-ақ, мектеп оқушылары осы колледждер арасындағы түрлі

сайыстарға да қатысып, жүлделі орындарға ие болып жатыр. Мысалы: "ZhasSkills Kazakhmys-2023" кәсіби шеберлік чемпионаты болып өтті. Мақсаты: оқушылардың заманауи және болашақ жұмысшы кәсіптерін игеруіне және кәсіптік бағдар беру үшін жаңа мүмкіндіктер жасау. Чемпионатқа Ы.Алтынсарин атындағы N25 ЖББ мектебінің 9- сынып оқушылары "Дәнекерлеу ісі" құзыреттілігі бойынша 23 ұпай алған Жолдыбай Толғанай қатысып, 1 ші орынды иеленіп, диплом мен 30.000т. сертификатын алды.

"Электромонтаж" құзыреттілігі бойынша 22 ұпай алған Садвакасова Айжан қатысып, 3 орынды иеленіп, диплом мен 10.000 т.сертификатын алды.

Келесі басты құндылық – Талап. Осы бөлімнің басты мақсаты: жан мен тән тазалығы, денсаулық сақтау, дұрыс тамақтану, қоршаған ортаны сақтау, тазалық, жеке бас тазалығы, қаржылық сауаттылық болып табылады. Бұл ретте мектебімізде бірнеше жобалар жұмыс жасайды. Олар: «Жасыл желекті мектебім» жобасы. Жылда оқушылар көктем айларында мектеп ауласын ата-аналарымен бірге келіп, ағаш бұтақтарын егеді. Оны сақтап, өсуіне септігін тигізеді. Келесі мектепішілік акция «Екінші өмір сыйла» жобасы. Жыл бойынша оқушылар әр түрлі кезексіз тұрмыстық заттардан қажетті заттар ойлап, жасау. Байқау соңында сәтті шыққан туындылар мектеп Алғыс хаттарымен марапатталды.

Ы.Алтынсарин атындағы N25 ЖББ мектебінде ұлттық ойын түрлері құлаш жайып дамып келеді. Оның ішінде «Асық ату» ойыны. 2023-2024 оқу жылында мектептің командасы қалалық байқауда жүлделі 1-орынды иеленіп, облыстық турнирге жолдама алған болатын. Облыстан Сертификатпен оралды. Сондай-ақ, мектебімізде жоғарыда айтылғандай, «Қазақша күрес», «Тоғызқұмалақ» ұлттық ойындары да даму үстінде.

Жалпыға бірдей құқықтық оқыту

Мектепте құқық бұзушылықтың алдын алу жөніндегі Кеңес құрылды. Кеңес мақсаты: мектептің қараусыздық пен құқық бұзушылықтың алдын алу және білім алушылар арасында тәртіпті нығайту, кәмелетке толмағандардың заңды құқықтары мен мүдделерін қорғау бойынша жұмысын ұйымдастыру.

Кеңес мынадай алдын алу жөніндегі мәселелерді қарайды:

- оқушылар арасындағы құқық бұзушылық пен қылмыстың жай-күйін зерттеу және талдау, олардың алдын алуға бағытталған тәрбие және профилактикалық жұмыстың жай-күйі;
- мектепішілік есепте, ББ ЖПҚБ есебінде тұратын жасөспірімдердің мінез-құлқын бақылауды жүзеге асыру;
- мектептің ішкі тәртіп ережесін бұзатын білім алушыларды, девиантты мінез-құлқы бар білім алушыларды анықтау және мектепішілік есепке қою;
- балаларды тәрбиелеу және оқыту жөніндегі өз міндеттерін орындамайтын ата-аналардың өз міндеттерін орындамауы бойынша сұрақтар;
- мектепішілік есепте, ББ ЖПҚБ есебінде тұратын оқушыларды спорттық секциялар мен үйірмелерге қатыстыруды ұйымдастыру.
- қолайсыз отбасылармен жұмысты жүзеге асыру (әңгімелер, учаскелік

қызметкерлермен бірлескен әңгіме, даулы мәселелерді шешу, ЖБУ актілерін жасау);

- отырыстарда сынып жетекшілерінің камқорлыққа алынғандар арасындағы қараусыз қалудың, құқық бұзушылықтар мен қылмыстардың алдын алу жұмысы туралы есептерін тыңдау ;

- Мектептің әлеуметтік-психологиялық қызметінің құқық бұзушылықты алдын алу жұмысының жағдайы туралы есептерін тыңдау. Құқық бұзушылықтың алдын алу Кеңесінің отырыстары әлеуметтік серіктестерді тарту арқылы жүргізілді. Оқу жылы ішінде 9 кеңес отырыстары (айына 1 рет) өткізіледі.

Балқаш қаласы білім бөлімінің «Ыбырай Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектеп» КММ бойынша құқық бұзушылықтардың жай-күйіне Мониторинг төмендегідей:

Оқу жылы	ГЮПта есепте тұрған жасөспірімдер саны.		Мектепішілік есепте тұрған оқушылардың саны	
	I жартыжылдық	II жартыжылдық	I жартыжылдық	II жартыжылдық
2021-2022	0	1	5	6
2022-2023	1	1	3	2
2023-2024	4	0	5	0

Мектепішілік бақылауда тұрған барлық білім алушылармен жеке- жеке профилактикалық жұмыстар жүргізіледі. Жеке бақылау күнделіктері жүргізіледі. Осы білім алушылардың ата-аналарымен байланыс орнатылды.

Барлық кәмелетке толмағандар мәдени-бұқаралық, сыныптар мен мектептердің спорттық іс-шараларына тартылады, секцияларға қатысады.

Бұл қолайсыз отбасыларға арналған жеке карталар бар. Құқықтық тәрбие мен оқытудың күрделі мәселелерін шешуде, құқықтық мәдениетті қалыптастыруда құқық қорғау органдарының қызметкерлерінің қатысуы үлкен рөл атқарады. Құқық қорғау органдарымен бірлесіп мектеп ұжымы жедел профилактикалық іс-шаралар мен акцияларға қатысады:

"Назар аударыңыз, балалар!", "Жасөспірім", "Құқықтық тәртіп", "Отбасы және жасөспірім", " Пәтерлер бойынша рейдтер ". Аумакты аралау барысында мектептің білім алушылары анықталмады. Оқу жылы ішінде кәмелетке толмағандардың қылмыс мәселелері бойынша білім алушылармен және ата-аналармен әңгімелесулер, кездесулер ұйымдастырылды. Әлеуметтік педагог күнде сабаққа келмеген оқушыларды түгендеп, сабақты жиі босататын оқушыларды анықтайды, ал сынып жетекші сабақты босату себептерін анықтайды.

Параметрлері/оқу жылы	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Үлгермеушілер саны	0	0	0
Келмеушілер саны	0	0	0
Тұрақсыз келушілер саны	0	0	0

Мектептің ББ ЖПҚБ бірлескен жоспарының жүзеге асырылуда.

Жыл сайын кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың алдын алуы бойынша «Ыбырай Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектебі» КММ-нің Балқаш қаласының полиция бөлімімен бірлескен іс-шаралар жоспары жасалады.

Көрсеткіштердің тұрақтылығы құқық бұзушылықтың алдын алу жөніндегі кеңестің, сынып жетекшілерінің, психологтың және мектептің ҚЮП инспекторының мақсатты жұмысы туралы айтады.

Оқудан жалтарған білім алушыларды анықтау, қаңғыбастық пен қайыр сұраудың жолын кесу, түнгі уақытта ойын-сауық орындарында, көп жиналатын орындарда балалар мен жасөспірімдердің болуына жол бермеу мақсатында рейдтер жүргізілді:

Үш жылдағы рейдтер саны

Оқу жылы	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Рейдтер	5	6	7

Мектептің әлеуметтік паспортында аз қамтылған, толық емес отбасылардың, әлеуметтік қауіпті жағдайдағы, өмірлік қиын жағдайдағы отбасылардың саны туралы мәліметтер бар; әлеуметтік қауіпті жағдайдағы, сондай-ақ мектепшілік бақылауда, МЮП есебінде тұрған оқушылардың деректер банкі бар. Осылайша, әлеуметтік төлқұжат мектептегі әлеуметтік жағдайды талдауға және бағалауға негіз болатын ақпаратты қамтиды. Негізгі мәліметтерді сынып жетекшілері сыныптардың әлеуметтік паспорттары негізінде ұсынады.

Атауы	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Оқу жылы			
Оқушылар саны	374	406	406
Көп балалы отбасылардың балалары	63	145	187
Қиын балалардың саны	2	1	0
Аз қамтылған отбасылар саны	51	57	32
Қамқорлықтағы балалар	4	3	3
Мүгедек балалар	8	7	7

Құқықтық жалпыға бірдей оқыту кәмелетке толмағандарда құқықтық сананы қалыптастыру және азаматтық жауапкершілікті тәрбиелеу үшін "Құқықтық жалпыға бірдей оқыту" бағдарламасы орындалады, жыл сайын үш жас тобына құқықтық жалпыға бірдей оқытуды өткізу жоспары бекітіледі: бірінші топқа – 1-4 сыныптар; екінші топ – 5-8 сыныптар; үшінші топ – 9-11 сыныптар. Айына бір рет сынып сағаттарында құқықтық тәрбие бойынша сабақтар өткізіледі (2021-2022 оқу жылында: 9 сабақ; 2022-2023 оқу жылында: 9 сабақ; 2023-2024 оқу жылында: 9 сабақ).

Әкімшілік және қылмыстық заңнама нормаларын түсіндіру бойынша тақырыптық әңгімелер мен дәрістер ұйымдастыру мақсатында білім алушылардың құқық қорғау органдарының қызметкерлерімен кездесулері

ұйымдастырылды. Кәмелетке толмағандар ісі жөніндегі инспектор С.Т.Кобелдесовамен келесі әңгімелесулер өткізілді:

- «Құқық бұзушылықтың алдын алу» (7-9 сыныптар);
- «Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу» (8-11 сыныптар);
- «Балалардың құқықтары мен міндеттері» (5-11 сыныптар);
- «Кәмелетке толмағандардың заң алдындағы жауапкершілігі» (8-11 сыныптар);
- «Теріс қылық. Құқық бұзушылық. Қылмыс»;
- «Адам және құқық».

Мектептің педагог-психологы мен әлеуметтік педагогтың бірлесіп өткізетін іс-шаралары:

- мектеп психологының іс-шаралары: «Эмоция деген не?», «Ашуды басу жолдары», «Әлеуметтік желілердің қауіпі», «Бала құқығы, зорлық-зомбылықтың алдын-алу», тақырыбында мектеп инспекторы, мектеп аяжаны, клиника психологымен кездесу өткізу; өгей әкемен тұратын оқушыларға психологиялық кеңес беру; әлеуметтік тұрғыда жағдайы төмен отбасы балаларын психологиялық қолдау.

— «Бейтаныс адамдармен қарым-қатынас жасау кезіндегі мінез-құлық ережелері», "тұрмыстық зорлық-зомбылық", "Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың алдын алу", "Кәмелетке толмағандардың қараусыз қалған ғимараттардың аумағында болуына тыйым салу туралы", "Қоғамдық орындарда жаппай жиналуға жол бермеу".

Қоңырат шағын ауданы бойынша бірлескен рейдтер өткізу, отбасыларға бару, оқушылармен, оқытушылармен және ата-аналармен дәрістер, әңгімелер өткізу, алдын алу жөніндегі кеңесті ай сайын өткізу мектеп оқушылары арасында қылмыстың өсуінің төмендеуіне оң әсер етеді.

Заңсыз әрекеттердің алдын алу, қиын жағдайда жүрген білім алушыларға уақтылы көмек көрсету үшін мектепте "сенім жәшігі" орнатылған.

Мектеп кәмелетке толмағандардың ісі және олардың құқықтарын қорғау жөніндегі Комиссиямен өзара іс-қимыл жасайды.

Ата-аналардың бала тәрбиесі үшін жауапкершілік деңгейін арттыру мақсатында мынадай іс-шаралар өткізіледі:

- «Балалардағы жаман әдеттердің алдын алудағы отбасы мен мектептің байланысы» ;
- «Алкогольді және басқа да психоактивті заттарды тұтынудың алдын алу» кәмелетке толмағандар жөніндегі инспектор А.А.Нұрбек шақыруымен;
- "Отбасы мен баланың буллингтің алдын алу бойынша өзара әрекеті"
- жалпы мектептік ата-аналар жиналысы

Құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша жұмысты талдау мектепте кәмелетке толмағандар арасында құқыққа қайшы әрекеттердің алдын алу және білім алушылардың құқықтық мәдениетін арттыру бойынша мақсатты жұмыс жолға қойылғанын көрсетеді.

Спорттық бағыттағы үйірмелер

«Біртұтас тәрбие бағдарламасының» басты құндылықтарының бірі – Талап болса, ол бөлімнің басты мақсаты: жан мен тән тазалығы, денсаулық сақтау болып табылады. Яғни оқушылардың салауатты өмір салтын ұстауға, оны дамытуға мектеп жасынан бастап үйрету қолға алынды.

Ы.Алтынсарин атындағы N25 ЖББ мектебінде салауатты өмір салтын қалыптастыру, оқушыларды дене шынықтыру және спортпен шұғылдануға тарту мақсатында мектепте спорт секциялары өткізіледі. Секциялар мектептің спорт залында өткізіледі. Мектеп командасы қалалық және облыстық спорттық жарыстарға қатысып, жүлделі орындарға ие болды.

Сонымен бірге, ұлттық ойын түрлері құлаш жайып дамып келеді. Оның ішінде «Асық ату» ойыны. 2023-2024 оқу жылында мектептің командасы қалалық байқауда жүлделі 1-орынды иеленіп, облыстық турнирге жолдама алған болатын. Облыстан Сертификатпен оралды. Сондай-ақ, мектебімізде жоғарыда айтылғандай, «Қазақша күрес», «Тоғызқұмалақ» ұлттық ойындары да даму үстінде.

Дәстүрлі мектептен тыс спорттық іс-шаралар, мектепішілік спорттық жарыстар: спорттық жарыстар, денсаулық күндері, президенттік тесттер, эстафеталар, оқу жылы аяқталғаннан кейін спортакиадалар өткізіледі. Мектеп оқушылары мен жаттықтырушылары баскетбол, волейбол, асық ату, тоғызқұмалақ, қазақша күрес және басқа спорттық секциялар бойынша қалалық, мектепішілік жарыстарға қатысты.

Секциялар атауы	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Асық ату	46	56	57
Тоғызқұмалақ	24	36	37
Волейбол	31	41	42
Баскетбол	46	60	61
Қазақша күрес	53	57	58
Оқушылар саны	200	250	255
Оқушыларды қамту %	49,2%	61,5 %	63%

Секциялар мектеп директоры бекіткен кесте бойынша өткізіледі. Спорттық секциялардағы жұмыстың негізгі нысаны оқу топтарындағы оқу жаттығу сабақтары, жарыстарға қатысу болып табылады.

Қосымша."Жас Ұлан", "Жас Қыран" жұмысы

<https://cloud.mail.ru/public/fzqT/7sALHpWme>

<https://balkhash.goo.kz/loader/fromorg/37/1306>

Өскелең ұрпақты жоғары рухани – адамгершілік құндылықтар мен көшбасшылық қасиеттерін дамыту және педагогтар мен балалар арасындағы ынтымақтастықты нығайту мақсатында «Ы.Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектебі» КММ –де "Жас Ұлан", "Жас Қыран" жұмысы

ұйымдастырылып, оқу жылына арналған "Жас Ұлан", "Жас Қыран" балалар ұйымының жылдық жоспары құрылды. "Жас Ұлан" жасағының 240 мүшесі бар, Жас Қыран –196.

Балалар ұйымының мақсаты: жас ұрпақтың бойында патриоттық, білім мен өзін-өзі жетілдіруге деген құштарлық, беріктік, Отан тарихына, Тәуелсіз Қазақстанның бүгінгі мен болашағына деген жауапкершілікті қалыптастыру. Жауапкершілік пен еңбексүйгіштікті қалыптастыруға, көшбасшылық және ұйымдастырушылық қабілеттерін дамытуға бағытталған баланың жеке тұлғалық қасиеттерін дамыту.

Оларға сәйкес «Жас Ұлан» және «Жас Қыран» ұйымдарының ресми нышандары мен Республикалық қоғамдық бірлестігі «Жас Ұлан» және «Жас Қыран» бірыңғай балалар ұйымының іс-шаралар өзкізетін бағыттар анықталды: «Отан», «Зерде», «Руханият», «Салауат», «Еңбек», «Экоәлем», «Жеті жарғы».

«Отан» - өсіп келе жатқан ұрпақтың бойында қазақстандық сана – сезім және мәдени сәйкестікті қалыптастыруға, азаматтық борышты, төзімділік пен отаншылдықты, Отанға қызмет етудің құндылығын, өз халқына деген мақтаныш сезімін, мемлекеттік рәміздер мен мемлекеттік тілді құрметтеуді сақтауға мүмкіндік туғызады.

Іс-шаралар:

- «Тәуелсіз елім – тұғырың сенің биікте» тақырыбында презентация байқауы.

- «Елімнің еркіндігі - Тәуелсіздік» тақырыбында эссе байқауы.

- «Жамбыл Жабаев – жүз жасаған бәйтерек!» буклет байқауы.

- «Бір шаңырақ астында» сурет сайысы.

- «Менің қаламның болашағы» жоба байқауы.

- «Майдан.Жеңіс.Естелік» шығармашылық байқауы.

«Зерде» оқып, білім алушылардың күзіреттілікті, парасатты және шығармашылық қабілетті қалыптастырып, дамытуға, мәселелерді шеше білуге, жоспар құрып, өзінің жеке тіршілік әрекетін басқаруға, балаларды зияткерлік ойындарға, жарыссөздер, олимпиадалар, конференциялар, жобалар және зерттеулерге қатысуға мүмкіндік туғызады.

- «Сөз - зерде» зияткерлік сайысы.

- «Денің сау болса, бәрін аласың» дене шынықтыру апталығында олимпиада жеңімпаздарының викторинасы.

«Руханият» - өз халқының және басқа халықтардың адамгершілік, молальдік – этикалық, көркем – эстетикалық негіздерін дамытып, қалыптастыруға, өз мақсаттарын басқа адамдар және әлеуметтік топтармен арақатынасқа енгізе білуге, қоғамның замануи құрылғысын түсінуге, сондай – ақ , рухани – адамгершілік құндылықтар және әлеуметтік бағдарлар негізінде әрекет жасауға мүмкіндік туғызады.

- «Отбасы – бақыт мекені» атты апталықта «Менің жанұям» тақырыбында ақпараттық стенд.

- « Мен! Сен! Ол!» тақырыбында плакаттар сайысы.

- «Мұғалім мамандығы – барлық мамандықтың анасы» тақырыбындағы іс-

шара.

- «Миыңды қозға» интеллектуалдық ойын.
- «Алтын жүрек – Анамыз!» мәнерлеп оқу сайысы.
- «Сыйынар ем, Ана деген тәңірге!» шығармашылық байқау.
- «Ұлттық ойындар» атты іс-шара.
- «Қазақ халқының әдет – ғұрыптары мен салт- дәстүрлері» бейнеролик байқауы.
- «Батаменен ел көгерер» бата жаттау.
- «Кішкентай досыңа үлкен көмек» қайырымдылық акциясы.
- «Ұлттық ойындар – ұлтымыздың мұрасы» тақырыбында презентация байқауы.
- «Ұлыстың ұлы күні - Наурыз» көрме ұйымдастыру.
- «Қайырымды істер марафоны» жобасы аясында «Қайырымдылық – адамгершіліктің белгісі».

«Экоәлем» - балалардың бойында материалдық құндылықтарды қорғауға, табиғи ресурстарды оңтайлы пайдалану және табиғатқа ықыласпен қарауға бағытталған экологиялық мәдениетті, қоршаған ортаға деген зерделі көзқарасты қалыптастырады.

Іс-шаралар:

- «ЭКО Sity» акциясына қатысу.
- «Таза табиғат» тақырыбында сурет байқауы.
- «Табиғат – біздің анамыз!» сурет байқауы.
- «Экологиялық білім берудің жалпы республикалық апталығын өткізу» бойынша «Біздің үй жануарлары» атты суреттер байқауы.

«Салауат» - спорттық, туристік, іздестіру - экспедициялық және өлкетану бағдарламаларын ұйымдастыру арқылы салауатты өмір салтын, дене шынықтыруды дамытуды қалыптастыруға мүмкіндік туғызады.

Іс-шаралар:

- «Біз салауатты өмір салтын қолдаймыз!» челлендж.
- «Дені сау болу сәнді!» флешмоб.
- «Таң жаттығулардан басталады!» спорттық акция.
- «Баскетбол мергені» спорт сайысы.
- «Күшіміз бірлікте» спорттық ойындар.
- «Жеті жарғы» - өзінің міндеттері мен өз құқықтарын қорғауды білу арқылы оқып үйренушілерге құқықтық құзіреттерін, азаматтық белсенділікті және саяси сауаттылықты қалыптастырады.

- «Баланың құқықтары мен міндеттері» атты буклет байқауы.
- «Мен өз құқығымды саламын» суреттер байқауы.
- «Қауіпсіз мектеп» акциясы.

«Еңбек» бағыты – «бизнес - инкубаторларды», балалар кәсіпорындарын құру, кәсіпкерлік және экономикалық құзіреттілікті қалыптастыру жолымен оқып білім алушылардың кәсіптік бағдарлануына, функционалдық сауатты болуына мүмкіндік туғызады.

Іс-шаралар:

- «Бірге оқимыз» Ы.Алтынсарин шығармаларынан суреттер сайысы.

- «Мерекелі, берекелі алтын күз!» колөнер сайысы.

Негізгі бағыттары болып табылатын "Жас Ұлан" мектеп бірлестігі жұмыс істейді:

- азаматтық және патриотизм,
- салауатты өмір салты,
- мейірімділік, адамгершілік,
- көркемдік-эстетикалық қызмет.

Мектеп парламенті

Мектеп парламенті білім алушылардың бойында азаматтық белсенділік, әлеуметтік құзіреттілік, азаматтық жауапкершілік дағдыларын дамыту, әлеуметтік шығармашылыққа қабілетті, өзінің жеке басын, қоғам мен мемлекетті жетілдіру мүддесіне әрекет ете алатын жоғары мәдениетті, гуманистік бағыттағы азаматты тәрбиелеу мақсатында құрылған.

Парламент – білім алушылардың білім беру ұйымының өзін-өзі басқаруына, оқу процесін ұйымдастыру мәселелерін шешуге қатысуының нысаны.

Сондай-ақ, мектеп парламентінің қызметі туралы Ереже әзірленіп, білім алушылардың өзін-өзі басқару органдарын дамыту тұжырымдамасы бекітілді. Мектептегі Парламенттің қызметін директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары үйлестіреді, ол Парламентке жүктелген міндеттер мен функциялардың орындалуына дербес жауапты болады.

Парламент білім беру ұйымы Парламентінің қызметі туралы Ережені басшылыққа алады. Парламент құрылымы 8 фракциядан тұрып білім беру ұйымының алдында тұрған міндеттерді тиімді орындау мақсатында педагогикалық ұжыммен өзара іс-қимыл жасайды.

Мектептің өзін-өзі басқаруы өз жұмысында келесі бағыттарды ұстанады: азаматтық-патриоттық, адамгершілік, ақпараттық, ұйымдастырушылық, бос уақытты өткізу.

Мектеп парламентінің мүшелері мектептегі іс-шараларға белсенді түрде қатысады.

Мектептің өзін-өзі басқару кеңесінің қызметі мектеп өмірін қызықты ете алатын көшбасшыларды тәрбиелеуге бағытталған.

Мектептің өзін-өзі басқару ұйымы мен мектебіміздің еріктілері егде жастағы зейнеткерлерге, педагогикалық еңбек ардагерлеріне барып, үй шаруасына көмектеседі. Жас еріктілер көптеген іс-шараларды ұйымдастыруға тікелей қатысады:

«Менің таңдауым-таза қала» акциясы (мектеп аумағына ағаш отырғызу);

- Ардагерлер (мектептің педагогикалық еңбек ардагерлері) жеке үйлеріндегі қарды тазалау акциясы;

- «Қамқорлық» акциясы (мектептің мұқтаж оқушыларына киім, аяқ киім, кеңсе тауарлары түрінде көмек көрсету);

- «Жүректен жүрекке» акциясы (жалғыз тұратын зейнеткерлерге көмек);

«Жас Ұлан», «Жас Қыран» балалар ұйымдары мен мектептің өзін-өзі

басқару қызметі бойынша жұмыстар мақсатты түрде жүргізіліп, оқушы тұлғасын қалыптастыруда маңызды рөл атқарады.

Жүргізіліп жатқан іс-шаралар әрбір оқушының өзін-өзі басқаруына белсенді қатысуын қамтамасыз етеді, бұл бізге мектепте білім беру процесін демократиялық және ашық түрде ұйымдастыруға көмектеседі.

Ы.Алтынсарин атындағы № 25 жалпы білім беретін мектепте «Жол қозғалысының жас инспекторы» мектеп тобы жұмыс істейді.

ЖПБ жасақтарының мақсаты – балалар мен жасөспірімдер арасында жол-көлік құқық бұзушылықтарының алдын алу бойынша жұмысты жетілдіру, оларды жоғары көлік мәдениетіне, ұжымшылдыққа тәрбиелеу, сонымен қатар балаларға жолда жүру ережелерін, қауіпсіз мінез-құлықты үйренуге көмектесу.

Өткізілген іс-шаралар:

- «Жолда абай бол!», «Өміріңді барлық жағынан бағала!», «Жолда жүру ережесін білеміз бе?», «Жол тәртібін білейік аман – есен жүрейік!» сынып сағаттары;

- «Менің досым бағдаршам» сурет байқауы; «Белгілерді білеміз бе?»

- «Өміріңді барлық жағынан бағала!» тақырыптарында дөңгелек үстелдер ұйымдастырылып өткізілді.

«Адал Ұрпақ» ерікті тобының жұмысы

Қосымша. «Адал Ұрпақ» құжаттары

<https://cloud.mail.ru/public/fzqT/7sALHpWme>

<https://balkhash.goo.kz/loader/fromorg/37/1306>

«Адал Ұрпақ» ерікті тобының негізгі мақсат – міндеттері рухани – адамгершілік және азаматтық – патриоттық тәрбиелеу контекстінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті мектеп ортасында қалыптастыру және де оқушылардың арасында әртүрлі іс-шара жүргізу.

Осындай міндеттерді негізге ала отырып «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп кулбын құру туралы бұйрығы мен 2023-2024 оқу жылына арналған іс-шаралар жоспары бекітілді.

«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубы - мектептегі құқықтық білім, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті насихаттау үшін құрылған оқушылардың ерікті бірлестігі. Ерікті мектеп клубы өзін-өзі басқару жүйесінің құрылымдық бөлігі болып табылады.

Негізгі міндеттері мектепте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлыққа қарсы көзқарасты нығайту бойынша бастамаларды көтермелеу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламаны іске асыра отырып 9А,Б сынып оқушылар арасынан 15 оқушыдан тұратын «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубы құрылды. 9А сынып оқушылары Асқарова Нұрай, Әбен Жанболат, Әмірханова Әдемі Басымбекова Айша, Естай Рамазан, Манатханова Іңкәр, Сырымұлы Батыр. 9Б сынып оқушылары - Қабдоллақызы Жансұлу Жолдыбай Толғанай Азаматқызы Амина Мәденият Аяжан Орымбай Тәңір Садвахаасқызы Айжан Тлеугабылов Бауыржан Рымбекова Аружан.

«Адал Ұрпақ» ерікті тобы оқушыларды отансүйгіштікке, азаматтылыққа, адамның құқықтарына, бостандықтарына және міндеттеріне құрметті, адамгершілік сезімдер мен этикалық сананы, сыбайлас жемқорлыққа төзбеу мәдениетін, еңбексүйгіштікке, оқуға, өмірге жасампаздықпен қарауға тәрбиелеу мақсатында топ мүшелерінің ұйытқы болуымен **«Парасатты азамат»** бұрышы ұйымдастырылып, **«Біз әділ ұрпақ – ел болашағы»** презентация байқауы оқушылардың қазіргі заман талабына сай терең білім алуға ынталандыру; жас ұрпақтың ұлттық сана сезімін, қоғамдық саяси ой-өрісін дамыту; туған жеріне, еліне деген сүйіспеншіліктерін арттыру, оқушылардың бойына ұлттық мәдени құндылықтарды сіңіру. **«Сыбайлас жемқорлық – қоғамның өзекті мәселесі»** ақпараттық сағаттар. Сыбайлас жемқорлық деген ұғымды түсіндіріп, пайда болу жағдайлары жайлы түсінік қалыптастыру. Өз ойларын еркін жеткізе білу қабілеттерін дамыту. **«Жемқорлық індет – жою міндет»** эссе байқауы. Оқушыларға адам құқықтары жайлы түсініктерін қалыптастыру; «жемқорлық» деген не екенін түсіндіру. Патриоттық тәрбие қалыптастыру. «сыбайлас жемқорлық, паракорлық» сөздерінің мағынасы мен Сыбайлас – жемқорлық, әсіресе, мемлекеттік билік органдарында, экономикаға қауіпті екенін түсіндіру.

«Сыбайлас жемқорлықсыз болашақ» дөңгелек үстел. «Сыбайлас - жемқорлық» деген ұғымды түсіндіріп, пайда болу жағдайлары жайлы түсінік қалыптастыру. Өз көзқарастарын білдіріп, дүниетанымдарын кеңейту. Өз мемлекетіне жауапкершілікпен қарау және әділдікке тәрбиелеу.

«Жасөспірім және заң» дөңгелек үстел. Оқушылардың құқықтық сауаттылығын арттыру. Ата заңымызға деген сүйіспеншілік сезімін қалыптастырып, шыншыл да әділетті және парасатты тұлғаны қалыптастыру

«Біз жемқорлыққа қарсымыз!» шығармашылық суреттер байқауы. Өз мемлекетіне, Отанына деген жауапкершілік сезімін қалыптастыру және әділдікке тәрбиелеу. Патриоттық тәрбие қалыптастыру.

«Адалдық» дүкені адалдыққа шақырады. «Адалдық алаңы» жобасы аясында бүгін мектеп қабырғасында "Адалдық дүкені" жұмысын жалғастыруда. Оның негізгі мақсаты: қандай істе де адал болу, адамдардың бір-біріне деген сенімділіктерін арттыру, жемқорлыққа қарсылық мәдениетін дамыту, адамдыққа тәрбиелеу. «Адалдық дүкенінің» өзгешелігі сол, мұнда еш дүкенші болмайды. Әрбір адам өзіне қажетті затын алып, оның ақшасын арнаулы касса жәшікке салып кетеді. Бұл адам бойында тазалық, адалдық, жауапкершілік қасиеттерін көбірек сіңіруге себеп болмақ. Бүгінгі күнде мектебіміздегі «Адалдық дүкенінің – білім алушыларымыз үшін нағыз тәрбие мекені болатынына сеніміміз мол.

Білім алушылардың рухани-адамгершілік, азаматтық-патриоттық, көркемдік-эстетикалық, еңбек және дене тәрбиесін іске асыруды қамтамасыз ететін сабақтан тыс қызметтің әртүрлі нысандарын ұйымдастыру.

Балқаш қаласының «Өнер мектебі» КМҚК және «Ы.Алтынсарин

атындағы №25 ЖББ» КММ арасында қосымша білім сыныптарын ашу жайлы **өзара ынтымақтастық туралы Меморандумға** 2015 жылдың 12 қыркүйегінен қол қойылды.

Қосымша білім беру жағдайында білім алушылар өздерінің шығармашылық әлеуеттерін, қазіргі қоғамға бейімделу дағдыларын дамыта алады және бос уақытты толыққанды ұйымдастыру мүмкіндігін алады. Балалардың қосымша білім сыныптары білім сапасын көтеру және жеке тұлғаның қалыптасуын әртүрлі дамытушылық орталарда жүзеге асыру үшін, мектептің ортақ білім беру кеңістігін қалыптастыру мақсатында құрылды. Балалардың бос уақытын қамтуды ұйымдастыру үшін қала орталығынан шалғай орналасқан шағын ауданның кіші жастағы балалардың қауіпсіз жағдайда білім алуы үшін ұйымдастырылған. Әр баланың өнер түрін еркін таңдау, олардың шынайы мүмкіндіктерін ескере отырып саралап білім беру қағидаларында ұйымдастырылған. Мектепте оқушылардың сабақтан тыс іс-әрекеті үшін сабақ кестесі құрылып, барлық мүмкін жағдайлар жасалған.

Қосымша білім беру бағыты бойынша музыка бөлімінен «Дәстүрлі ән сыныбы», «Домбыра сыныбы», «Көркем өнер», «Сурет салу» бөлімі жұмыс жасайды.

Қосымша білім берудің бағыты. Барлық үйірмелердің жұмысы балалардың шығармашылық, танымдық, физикалық қабілеттерін дамытуға ықпал етеді, еңбекқорлықтың, қызығушылығы мен дамуын қамтамасыз етеді.

Мектеп пікірсайыс клубы

«Ұшқыр ой алаңы» жобасын іске асыру мақсатында оқушылардың дебаттық қозғалысы жалпыұлттық мәдени - білім беру жобасын іске асыру білім алушылардың командада жұмыс істеу дағдысын қалыптастыруға, қарама-қарсы пікірге құрметпен қарауға, өз көзқарастары мен пікірлерін белсенді қорғауға үйретуге мүмкіндік береді. Пікірсайыс қозғалысының мақсаты - қоғамда орын алған проблемаларды жария талқылау және талдау арқылы білім алушылардың әлеуметтік және шығармашылық белсенділігін арттыру.

Міндеттері – білім алушылардың жалпы мәдени ой – өрісін кеңейту, оқушылар арасындағы академиялық білім деңгейін көтеру, білім алушылардың шешендік сөйлеу өнері дағдыларын және сендіру әдістерін қалыптастыру, шығармашылық қабілеттерін, ұйымдастыру дағдыларын қалыптастыру.

Осы орайда «Ыбырай Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектебі» КММ-де «Болашақ» дебат клубының жұмыс жоспары бекітіліп жауапты маман тағайындалып, дебат клуб мүшелері сайланды.

9 сыныптар білім алушылары арасында 2021 жылдың 29 қыркүйегі күні «БП интернет жоқ әлемді таңдайды» атты қарары бойынша дебат өтті. Мақсаты: Заман талабының сұранысына саласы жетік, адами құндылықты жанына серік еткен, айналасына сын көзбен қарап, қоғамдық өмірге белсене араласатын жастардың жаңа буынын қалыптастыру. Міндеттері: Мектеп оқушылары арасында пікір-сайыстың деңгейін көтеру. Оқушылардың

шығармашылық қабілеттерінің айқындалуына мүмкіндік беру. Мектеп оқушыларының сын тұрғысынан ойлауын дамыту. Шешендік өнер және жұрт алдында сөйлеу мәдениеті қалыптасқан талантты жастарды анықтау. Қорытынды: Үкімет тарапындағы «Болашақ» фракциясы оппозиция тарапындағы «Ақиқат» фракциясына қарсы ойнап нәтижесінде «Болашақ» командасы жеңіске жетті.

Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған мектеп оқушылары арасында қалалық пікірсайыс турнирінде ІІ орынмен «Болашақ» командасының мүшелері: ІІ – сынып оқушысы Берікпай Алмұрат, 9 – сынып оқушылары Мураталы Адина, Мәденятова Амина марапатталды.

«SANA» дебат клубының ұйымдастыруымен БПФ (Британдық Парламенттік формат) форматында мадақтама мен ақшалай сыйлықпен марапатталды.

24.01.2022ж «Болашақ» дебат клубының мүшелерінің қатысуымен «Ұшқыр ой алаңы» атты республикалық турнирдің мектепшілік кезең өткізіліп, жеңімпаздар қалалық турнирге жолдама алды.

«Ұшқыр ой алаңы» республикалық қалалық кезеңінен ІІ орынмен «Болашақ» командасы марапатталды.

«Әл-Фараби – әлемнің екінші ұстазы» атты оқушылар мен студенттер арасындағы аймақтық пікірсайыс турнирінде ІІІ орынға ие болды.

2023 жылдың 9 қаңтары күні «Ағыбай батыр атындағы оқушылар сарайы» КМҚК ұйымдастыруымен парламент мүшелері арасында қалалық пікірсайыс турнирінде алғыс хатпен марапатталды.

2023-2024 оқу жылында «Сыбайлас жемқорлық»КТК ойын лигасында ІІ орынмен марапатталды.

2023-2024 оқу жылында “Балқаш қаласы №9 жалпы білім беретін мектебі” КММ ұйымдастыруымен өткен “SHOQAN CUP ІІ” дәстүрлі қалалық пікірсайыс турнирінің нәтижесі бойынша “Жастар финалында” жүлделі 3-орын иеленді. Қатысушылар: Төкентай Ақерке, Мәдениет Аяжан.

Ә.Бөкейханов атындағы №15 мектеп-лицейі КММ ұйымдастыруымен өткен “ALIKHAN CUP ІІ” дәстүрлі қалалық пікірсайыс турнирінің “Жастар финалында” жүлделі 2-орынды иеленді. Қатысушылар: Қаболлақызы Жансұлу, Мәдениет Аяжан.

13.01.2024 “Болашақ” дебат клубы Ы.Алтынсарин атындағы №25 ЖББ орта мектепте қалалық дебат турнирін өткізді.

“ҚОҢЫРАТ CUP VІІІ ЕРЕКШЕ MIX-2024” оқушылар мен студенттер арасында өткізілді. Ерекше микс турнирінде дебаттың 3түрлі форматында (АПФ, БПФ, ЛД) ойын жүргізілді.

Оқу жылы	Жетістіктер
2021-2022	9 сыныптар білім алушылары арасында 2021 жылдың 29 қыркүйегі күні Үкімет тарапындағы «Болашақ» фракциясы оппозиция тарапындағы «Ақиқат» фракциясына қарсы ойнап нәтижесінде «Болашақ» командасы жеңіске жетті. Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған мектеп оқушылары арасында қалалық пікірсайыс турнирінде ІІ орынмен

	<p>«Болашак» командасының мүшелері: 11 – сынып оқушысы Берікпай Алмұрат, 9 – сынып оқушылары Мураталы Адина, Мәденятова Амина марапатталды.</p> <p>«SANA»дебат клубының ұйымдастыруымен БПФ (Британдық Парламенттік формат) форматында мадақтама мен ақшалай сыйлықпен марапатталды.</p> <p>24.01.2022ж «Болашак» дебат клубының мүшелерінің қатысумен «Ұшқыр ой алаңы» атты республикалық турнирдің мектепшілік кезең өткізіліп, жеңімпаздар қалалық турнирге жолдама алды.</p>
2022-2023	<p>«Ұшқыр ой алаңы» республикалық қалалық кезеңінен II орынмен «Болашак» командасы марапатталды.</p> <p>«Әл-Фараби – әлемнің екінші ұстазы» атты оқушылар мен студенттер арасындағы аймақтық пікірсайыс турнирінде III орынға ие болды.</p>
2023-2024	<p>2023 жылдың 9 қаңтары күні «Ағыбай батыр атындағы оқушылар сарайы» КМҚК ұйымдастыруымен парламент мүшелері арасында қалалық пікірсайыс турнирінде алғыс хатпен марапатталды.</p> <p>2023-2024 оқу жылында «Сыбайлас жемқорлық»КТК ойын лигасында II орынмен марапатталды.</p> <p>2023-2024 оқу жылында “Балқаш қаласы №9 жалпы білім беретін мектебі” КММ ұйымдастыруымен өткен “SHOQAN CUP II” дәстүрлі қалалық пікірсайыс турнирінің нәтижесі бойынша “Жастар финалында” жүлделі 3-орын иеленді. Қатысушылар: Төкентай Акерке, Мәденият Аяжан.</p> <p>Ә.Бөкейханов атындағы №15 мектеп-лицейі КММ ұйымдастыруымен өткен “ALIKHAN CUP II” дәстүрлі қалалық пікірсайыс турнирінің “Жастар финалында” жүлделі 2-орынды иеленді. Қатысушылар: Қаболлақызы Жансұлу, Мәденият Аяжан.</p> <p>13.01.2024 “Болашак” дебат клубы Ы.Алтынсарин атындағы №25 ЖББ орта мектепте қалалық дебат турнирін өткізді.</p> <p>“ҚОҢЫРАТ CUP VIII ЕРЕКШЕ МИХ-2024” оқушылар мен студенттер арасында өткізілді. Ерекше микс турнирінде дебаттың 3түрлі форматында (АПФ, БПФ, ЛД)да ойын жүргізілді.</p> <p>24.02.2024ж. «Әл-Фараби атындағы ЖББМ» КММ қабырғасында қалалық «AL-FARABI CUP II» пікірсайыс турнирі өтті. Турнир Американдық парламенттік (АПФ) және Линкольн-Дуглас (ЛД) форматтары бойынша өткізілді. Турнирге қаламыздың 7-9 сынып оқушылары қатысты. Бес ойынның қорытындысы бойынша пікірсайысшылар келесідей нәтижелерге ие болды:</p> <p>Гран-при – Ыбырай Алтынсарин атындағы №25 ЖББМ: Мәденият Аяжан, Қабдоллақызы Жансұлу</p>

**Тәрбие жұмысындағы жетістіктер
(спорттық, шығармашылық)**

Қосымша. Аттестаттау кезеңіндегі дипломдар мен грамоталар

<https://cloud.mail.ru/public/fzqT/7sALHrWme>

<https://balkhash.go.kz/loader/fromorg/37/1306>

	Жылы	Атауы	Аты-жөні	Орын
1	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Ақан Сезім	Диплом
2	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Елеубек Ділғаз	ДИПЛОМ
3	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Ерланқызы Айару	Диплом
4	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Жаксыбергелі Мансұр	Диплом
5	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Азамат Ерсін	Диплом
6	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Ханатұлы Нұрбақыт	II орын
7	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Айдынкызы Айтолқын	III орын
8	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Рымбек Аязан	I орын
9	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Рымбек Бедел	Диплом
10	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Сәмен Нұрбол	Диплом
11	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Сырым Дильғаз	Диплом
12	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Кәрімхан Аяна	I орын
13	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Жумашева Альмира	III орын
14	2021	«Мен патриот» зияткерлік ойын	Серік Жамиля	Диплом
15	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Нұржанқызы Еңлік	III орын
16	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Рахман Рахымжан	I орын
17	2021	«Көңілді аққала» қалалық сайыс	Ордабек Шапағат	III орын

18	2021	«Көңілді ақала» қалалық сайыс	Рахман Тахмина	I орын
19	2021	«Көңілді ақала» қалалық сайыс	Төлеутай Айжан	II орын
20	2021	«Менің қаламның күзгі пейзажы» қалалық байқауы	Абильмашева Айзере	II орын
21	2021	«Менің қаламның күзгі пейзажы» қалалық байқауы	Муханова Іңкәр	Диплом
22	2021	«Менің қаламның күзгі пейзажы» қалалық байқауы	Танирбергенова Сабина	II орын
23	2021	«Менің қаламның күзгі пейзажы» қалалық байқауы	Айтулова Ажар	I орын
24	2021	«Менің қаламның күзгі пейзажы» қалалық байқауы	Азамат Ермек	II орын
25	2021	«Жана жыл-2021» қалалық сайыс	ЖББ №25 мектеп	Алғыс хат
26	2021	«Күзгі қиял» қалалық байқау	Таженов Назар	I орын
27	2021	«Күзгі қиял» қалалық байқау	Несіпбай Айару	Диплом
28	2021	«Тәуелсіз Қазақстан» Республикалық сайыс	Бекишева Айза	Бас жүлде
29	2021	«Тәуелсіз Қазақстан» Республикалық сайыс	Батыртуғанова Аружан	Бас жүлде
30	2021	«Тәуелсіз Қазақстан» Республикалық сайыс	Тұрлыбек Дамир	III орын
31	2021	«Қысқы колөнер» қалалық сайыс	Тұрлыбек Дамир	III орын
32	2021	«Қысқы колөнер» қалалық сайыс	Есенкелді Ерке Наз	I орын
33	2021	«Қысқы колөнер» қалалық сайыс	Тлеуберген Ербота	I орын
34	2021	«Қысқы колөнер» қалалық сайыс	Азамат Ермек	III орын
35	2021	«Сикырлы әлемге саяхат» Республикалық байқау	Қуанышбек Дәурен	Мадақтама
36	2021	«Сикырлы әлемге саяхат» Республикалық байқау	Серікбек Аружан	Диплом
37	2021	«Сикырлы әлемге саяхат» Республикалық байқау	Жамшыбай Мұхаммед	Диплом
38	2021	«Сикырлы әлемге саяхат» Республикалық байқау	Әмірбай Шырайлым	Мадақтама
39	2021	«Ақ халатты абзал жандарға рақмет» қалалық байқау	Төкентай Акерке	III орын
40	2021	«Ақ халатты абзал жандарға рақмет» қалалық байқау	Талғат Арнұр	III орын